

Munich Personal RePEc Archive

Research ranking at world-wide and Turkish scale amongst economists and economics departments

Halicioglu, Ferda

Department of Economics, Yeditepe University

2011

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/32407/>
MPRA Paper No. 32407, posted 25 Jul 2011 16:51 UTC

Dünya’da ve Türkiye’de İktisat Bölümleri ve İktisatçılar Sıralaması

[English Title: Research ranking at world-wide and Turkish scale amongst economists and economics departments]

Özet

Bu kısa araştırma notunda *RePEc* internet veri tabanı kullanılarak, Dünya’da ve Türkiye’deki üniversitelerdeki iktisat bölümlerinin ve iktisatçıların Haziran 2011 itibarıyla akademik performans sıralamaları tespit edilmiş, bazı kısa değerlendirmeler ve önerilerde bulunulmuştur.

Abstract

This short note presents the research rankings of economists and economics departments at world-wide and Turkish scale using *RePEc* data base as of June 2011. Brief suggestions and conclusions are provided for the Turkish researchers and economics departments so that they could increase their research rankings.

İletişim/Correspondence to:

Ferda HALICIOĞLU

İktisat Bölümü,
Yeditepe Üniversitesi,
İstanbul,
34755

fhalicioglu@yeditepe.edu.tr

www.ferda-halicioglu.com

Giriş

Dünyadaki iktisatçıları ve bağlı oldukları kurumlarını internet ortamında biraraya getiren *RePEc* (Research Papers in Economics <http://ideas.repec.org/>) isimli organizasyon temel amacı iktisat alanında yapılan yayınları ve araştırmaları ilgilenenlerin hizmetine sunmaktadır. Bu organizasyon gönüllük esasına dayalı olarak işlevini sürdürmektedir. Dolayısıyla bu organizasyona katılım kişilerin ve kurumların kendi isteği ile olmaktadır. Katılım sonrası *RePEc* kayıtlı iktisatçıların internet ortamında erişilebilir tüm iktisat materyallerini kendi internet sitesinde ilgilenenlerin hizmetine sunmaktadır.

Haziran 2011 itibarıyla *RePEc* veri tabanında 74 ülkeden 28771 iktisatçı ve 5375 iktisadi kurum ve kuruluş kayıtlıdır. Bu veri tabanına kayıtlı iktisatçıların ürettiği ve internet ortamında ulaşılabilir yaklaşık 1 milyon iktisadi materyal (makale, kitap, seminer çalışması, özet, vb.) mevcut olup, bu kaynak sayısı her geçen gün hızla artmaktadır. *RePEc* şu anda iktisat alanındaki Dünya'daki en büyük veri tabanına sahip bir organizasyon olup, Türkiye'den de 94 iktisat bölüm/kurum ve 408 iktisatçı bu veri tabanına kayıtlı durumdadır.

Bu kapsamlı veri tabanı avantajını kullanan *RePEc* aynı zamanda Dünya'daki iktisatçıları ve, iktisat bölümlerini aylık, üç aylık ve yıllık bazda 34 yayın ölçütü kullanarak akademik performanslarına/verimliliklerine yüzdelik dilimlere göre sıralamaktadır. Akademik performans sıralamaları ülke, kıta ve Dünya ölçeklerinde yapılmaktadır. Hem ölçüt hem de kapsam bakımından *RePEc* kadar geniş ve güncel akademik performans değerlendirmesi başka bir organizasyon veya kişi tarafından yapılmamaktadır.

Akademik Performans Sıralamaları

Son 12 aya ve tüm 34 ölçütün ortalamasına göre Dünya'da ve Türkiye'de sadece lisans ve yüksek lisans düzeyinde eğitim veren iktisat bölümleri ve iktisatçıları sıralaması Haziran 2011 itibarıyla aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Bu tablolar Türkiye ve Dünyadaki iktisatçıların ve bölümlerin araştırma ve yayın sıralamalarını karşılaştırmak amacıyla hazırlanmıştır. Bölümlerde verilen eğitimin kalitesi ve öğrenci memnuniyetini *RePEc* veri tabanından ölçmek mümkün değildir. Fakat akademik performansdaki yükseliş aynı zamanda eğitimde kalite yükselişi demektir. Dolayısıyla öğrenci memnuniyetinde artış beraberinde gelecektir.

Tablo 1: İktisat Alanı Sıralamasında Dünyadaki ilk 20 Ülke

1. ABD	11. İsveç
2. İngiltere	12. Belçika
3. Almanya	13. İsrail
4. Fransa	14. Japonya
5. Kanada	15. Danimarka
6. İtalya	16. Norveç
7. Hollanda	17. Portekiz
8. İspanya	18. Yunanistan
9. Avustralya	19. Şili
10. İsviçre	20. Türkiye

Kaynak: <http://ideas.repec.org/top/top.country.all.html>

Tablo 1 *RePEc*'e kayıtlı 74 ülkenin iktisatçılarının ve üniversitelerindeki iktisat bölümlerinin tüm Dünya ölçeğindeki performanslarının bir sıralamasıdır. Tablo 1'de dikkat çekici unsur gelişmişlik düzeyi ile iktisat alanında gösterilen performansın bir kaç istisna hariç birbirine

paralel olmasıdır. ABD'nin bu sıralamada lider olması bu ülke ekonomisinin Dünya ekonomisindeki payı ile tam olarak örtüşmektedir. Buna karşın son yıllarda ekonomide büyük atılımlar yapan Çin, Hindistan, Brezilya, ve Rusya gibi ülkelerin bu sıralamalarda henüz aynı ölçüde başarı sağlayamadıkları görülmektedir. Bu durumun diğer bir nedeni ise adı geçen ülkelerin önemli iktisatçılarının gelişmiş ülkelerdeki üniversitelerde görev yaptıkları (muhtemel beyin göçü etkisi) için kendi ülkelerinin performansına katkıları yok sayılmaktadır. Türkiye'nin iktisat bilimindeki akademik performansı ülke ekonomisinin Dünya sıralamasındaki yeri ile orantılı gözükmemektedir.

Tablo 2: İktisat Bölümü Sıralamasında Dünya'daki ilk 20 Üniversite

1. Harvard Üniversitesi/ ABD	11. Barcelona Üniversitesi/İspanya
2. Chicago Üniversitesi/ ABD	12. Toulouse Üniversitesi/Fransa
3. MIT/ABD	13. Boston Üniversitesi/ ABD
4. London School of Economics/İngiltere	14. Yale Üniversitesi/ ABD
5. California-Berkeley Üniversitesi /ABD	15. Pennsylvania Üniversitesi/ ABD
6. Princeton Üniversitesi /ABD	16. Michigan Üniversitesi/ ABD
7. Oxford Üniversitesi /İngiltere	17. Paris School of Economics/Fransa
8. New York Üniversitesi /ABD	18. Brown Üniversitesi/ ABD
9. Columbia Üniversitesi/ ABD	19. Warwick Üniversitesi /İngiltere
10. Standford Üniversitesi/ ABD	20. Tilburg Üniversitesi / Hollanda

Kaynak: <http://ideas.repec.org/top/top.inst.all.html>

Tablo 2 oluşturulurken aynı üniversitenin birden fazla fakültesinin iktisat bölümü olabileceği göz önüne alınarak bu durumda sadece üniversite adı belirtilmiştir. Tablo 2'nin sonuçları aslında hiç de şaşırtıcı olmayan sonuçlar içermektedir. Amerikan ve İngiliz Üniversiteleri iktisat alanında her zaman öncü olmuşlar ve tüm önde gelen iktisatçılara en iyi çalışma ve araştırma imkanlarını sunmaktadırlar. Dolayısıyla bu ülkelerin iktisat alanındaki performansları en üst düzeyde olmaktadır. İngilizce'nin başat bilim dili olması da performansı yükselten önemli etkenlerden biridir.

Türkiye'den ise sadece Bilkent ve Koç Üniversitesi iktisat bölümleri *RePEc*'e kayıtlı 5375 kurum arasından ilk %9 ve %10'luk dilimler arasında yer almayı başarmışlardır.

Tablo 3: İktisat Bölümü Sıralamasında Türkiye'deki ilk 17 Üniversite

1. Bilkent Üniversitesi	11. Yeditepe Üniversitesi
2. Koç Üniversitesi	12. Bahçeşehir Üniversitesi
3. ODTÜ	13. Gazi Üniversitesi
4. Sabancı Üniversitesi	14. Yıldız Teknik Üniversitesi
5. Boğaziçi Üniversitesi	15. Ege Üniversitesi
6. TOBB Üniversitesi	16. Bandırma/Balıkesir Üniversitesi
7. Siyasal Bilgiler Fakültesi /Ankara Üniversitesi	17. Çankaya Üniversitesi
8. Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	
9. Bilgi Üniversitesi	
10. İzmir Ekonomi Üniversitesi	

Kaynak: <http://ideas.repec.org/top/top.turkey.html#authors>

Tablo 3 oluşturulurken *RePEc*'in internet sayfasındaki Türkiye için oluşturulan ilk %25' lik dilim dikkate alınmıştır. *RePEc* geri kalan %75 lik dilim için sayfasında bir veri sunmaması nedeniyle ilk 20 iktisat bölümü yerine ilk 17 iktisat bölümü sıralaması yapılmıştır. Bu sıralamaya göre Bilkent Üniversitesi iktisat bölümü performansı en yüksek bölüm olarak

gözlemlenmektedir. İkinci sırada ise Koç Üniversitesi yer almaktadır. İktisat eğitiminde öncü olan ODTÜ, Boğaziçi ve Ankara Üniversiteleri de ilk 10'da yer almaktadırlar. 17 iktisat bölümünden 8 tanesi devlet 9 tanesi ise vakıf üniversitesinde bulunmaktadır. Bu sıralamada yer alan vakıf üniversitelerinin dikkat çekici başka bir özelliği ise iktisat eğitimlerini İngilizce olarak yapmalarıdır. Devlet üniversitelerinde ise eğitim Türkçe (AÜ SBF) veya İngilizce (ODTÜ) olabilmektedir. Tablo 3'de görülen çıkarılacak başka dikkat çekici sonuç ise kısa bir zaman önce kurulmalarına karşın TOBB ve İzmir Ekonomi Üniversitelerinin iktisat alanındaki akademik performanslarının çok başarılı olmasıdır. Çünkü her iki üniversitede sıralamada ilk 10 içindedirler.

Tablo 4: İktisatçılar Sıralamasında Dünya'daki ilk 20

1. <i>Andrei Shleifer</i> Harvard Üniversitesi/ ABD	11. <i>Edward Prescott</i> Arizona State Üniversitesi/ABD
2. <i>Joseph Stiglitz</i> Columbia Üniversitesi/ ABD	12. <i>Kenneth Rogoff</i> Harvard Üniversitesi/ ABD
3. <i>James Heckman</i> Chicago Üniversitesi/ABD	13. <i>Mark Getler</i> New York Üniversitesi/ABD
4. <i>Robert Baro</i> Harvard Üniversitesi/ABD	14. <i>Thomas Sargent</i> Standford Üniversitesi/ABD
5. <i>Robert Lucas</i> Chicago Üniversitesi /ABD	15. <i>Paul Krugman</i> Princeton Üniversitesi/ABD
6. <i>Peter Phillips</i> Yale Üniversitesi /ABD	16. <i>Christopher Baum</i> MIT/ABD
7. <i>Daron Acemoğlu</i> MIT /ABD	17. <i>John Campell</i> Harvard Üniversitesi/ ABD
8. <i>Martin Feldstein</i> Harvard Üniversitesi /ABD	18. <i>Lawrence Summers</i> Harvard Üniversitesi/ ABD
9. <i>Jean Tirole</i> Toulouse Üniversitesi/ Fransa	19. <i>Nicholas Cox</i> Durham Üniversitesi/İngiltere
10. <i>Oliver Blanchard</i> MIT/ ABD	20. <i>Ross Levine</i> Brown Üniversitesi/ ABD

Kaynak: <http://ideas.repec.org/top/top.person.all.html>

Tablo 4'e göre 34 ölçüte göre akademik performansı en yüksek iktisatçı öğretim üyeleri ABD üniversitelerinde çalışmaktalar. Bunlar içinde Harvard Üniversitesi 6 iktisatçı ile başı çekmektedir. Bu ilk 20 iktisatçı arasında ise ABD'de çalışan bir Türk iktisat profesörü, Daron Acemoğlu'da yer almaktadır. Türk üniversitelerinde çalışan iktisat öğretim üyeleri arasından ise ilk %5 sıralamasına giren bir iktisatçı henüz bulunmamaktadır.

Tablo 5: İktisatçılar SıralamasındaTürkiye'deki ilk 20

1. <i>Refet Gürkaynak</i> Bilkent Üniversitesi	11. <i>Erol Taymaz</i> ODTÜ
2. <i>Sumru Altuğ</i> Koç Üniversitesi	12. <i>Hakan Berument</i> Bilkent Üniversitesi
3. <i>Aysıt Tansel</i> ODTÜ	13. <i>Levent Koçkesen</i> Koç Üniversitesi
4. <i>Selva Demiralp</i> Koç Üniversitesi	14. <i>A. Bekir Baydemir</i> Sabancı Üniversitesi
5. <i>Bilin Neyaptı</i> Bilkent Üniversitesi	15. <i>Aykut Kibritçioğlu</i> SBF/ Ankara Üniversitesi
6. <i>Erinç Yeldan</i> Bilkent Üniversitesi	16. <i>Ahmet Alkan</i> Sabancı Üniversitesi
7. <i>Mehmet Bac</i> Sabancı Üniversitesi	17. <i>Taner Yiğit</i> Bilkent Üniversitesi
8. <i>Kamil Yılmaz</i> Koç Üniversitesi	18. <i>Halit Yanıkkaya</i> Gebze YTE
9. <i>Ferda Halıcıoğlu</i> Yeditepe Üniversitesi	19. <i>Remzi Sanver</i> Bilgi Üniversitesi
10. <i>Selin Sayek</i> Bilkent Üniversitesi	20. <i>Serdar Sayan</i> TOBB Üniversitesi

Kaynak: <http://ideas.repec.org/top/top.turkey.html#authors>

Tablo 5 oluşturulurken Türk üniversitelerinde aktif olarak çalışan ve ders veren öğretim üyeleri dikkate alınmıştır. Tablo 5'e göre performansı en iyi olan iktisatçıların 4'ü hariç hepsinin vakıf üniversitelerinde çalıştıkları görülmektedir. Vakıf Üniversiteleri içinden ise Bilkent Üniversitesi iktisat bölümü 6 iktisatçı ile öne çıkarken Koç Üniversitesi iktisat bölümü 3 iktisatçısı sıralamada yer almaktadır. Vakıf üniversitelerinin öğretim üyelerine sağladıkları ücret ve akademik olanakların devlet üniversitelerine göre daha iyi olmasının akademik performansları olumlu yönde artırdığı düşünülmektedir. Ayrıca tablo 5'de yer alan iktisatçıların tümünün bir iki istisna hariç doktora eğitimlerini yurtdışında veya yurtiçinde

İngilizce eğitim veren programlarda yaptıkları tespit edilmiştir. İngilizceye hakimiyetlerinden dolayı bu iktisatçıların daha fazla İngilizce yayın yaparak uluslararası görünürlüklerini ve bilinirliklerini artırmada yolunda bir avantaj sağladıkları düşünülmektedir.

Sonuçlar ve Öneriler

Performans değerlendirmeleri hem ülkeler, hem kurumlar ve hemde bireyler için yaşamımızın herhangi bir noktasında karşımıza çıkmaktadır. Her değerlendirme ölçütünde olduğu gibi nesnelikleri zaman zaman tartışmalı olsa bile bu tür kıyaslamalar bazen yararlı sonuçlar üretmemize yardımcı olmaktadır. İktisat verimlilik kavramını en fazla kullanan bilim dallarının başında gelmektedir. Verimliliğin diğer bir deyişle performansın ölçümü ise nesnel olduğu ölçüde kabul görmektedir. *RePEc* veri tabanı hem bireyler hemde ülkeler açısından iktisat alanında bize nesnel karşılaştırma yapmamıza olanak sağlayan önemli istatistiksel bilgiler ve ölçütler sağlamaktadır. *RePEc* muhtemel sıralama manipülasyonlarına karşın robot programlar geliştirerek bu yöndeki girişimlere engel olmaktadır. Örneğin bu girişimleri yapan bilgisayarların IP numaraları tespit edilerek ilgili iktisatçıları listelerden çıkarılmaktadır. Bu konudaki detaylı güvenlik önlemleri *RePEc* sayfalarında açıklanmaktadır.

Bu karşılaştırmalar ışığında Türkiye'nin iktisat bilimi alanındaki performansının ülkemizin Dünya ekonomisindeki yeri ile orantılı olduğu görülmektedir. Dünya çapında ve kabul gören 34 akademik ölçüte göre ilk %5 içinde yer alan ve de aktif olarak Türkiye'de çalışan bir iktisatçımız olmadığı gibi böyle bir iktisat bölümümüzde henüz mevcut değildir. Buna karşın Dünya ölçeğinde ilk %10 içinde yer alan iktisatçılarımız ve iktisat bölümlerimiz çok sınırlı sayıda olsa vardır. Dolayısıyla Türk üniversitelerinin öncelikli hedeflerinden biride gelecek 5 yıl içinde Dünya ölçeğinde ilk % 5'de yer alacak iktisat bölümlerini ve iktisatçılarımızı teşvik edici bilimsel ve akademik imkanları sağlamak olmalıdır. Ülkemizde iktisat eğitimi çok yaygın bir şekilde verilmesine karşın, (neredeyse her üniversitede iktisat bölümü bulunmaktadır), fakat bu iktisat bölümlerinin yurtdışında bilinirlikleri ve internet ortamında görünürlükleri çok sınırlı ve yetersiz düzeydedir. Türk üniversitelerinin yurtdışında tanınmaları ve görünürlüklerinin artması için, her iktisat bölümünün iktisat internet sayfalarını profesyonel bir şekilde Türkçe ve İngilizce hazırlayarak, tüm yayın ve dökümanlarını internet ortamında erişilebilir hale getirmeleri son derece faydalı olacaktır. Ayrıca Türk üniversitelerindeki tüm iktisat öğretim elemanlarının *RePEc*'de kayıtlı olmaları onların yaptıkları yayınları daha görünür ve bilinir hale getireceğinden Türkiye'nin akademik performansında artırıcı bir etkide bulunacaktır. Bu durum ayrıca gelecekteki iktisat ve iktisatçı sıralamalarının çok daha yaygın ölçekte ve gerçekçi olmasına olanak verecektir.

Türkiye'deki iktisat eğitiminin kalitesi ve yurtdışından gelecek iktisat eğitimi göreceğ öğrenci sayısı Türkiye'nin iktisat alanındaki akademik performansı arttıkça yükselecektir. Gelecekte iktisat eğitimi almayı düşünen üniversite adayları içinde bu tür kıyaslamalar özellikle önem kazanacaktır. Çünkü üniversite adayları için eğitim göreceği bölümün Türkiye ve Dünya ölçeğindeki akademik performansı, üniversitenin isminden sağladığı bir çok hizmet ve imkandan daha önemli olacaktır.

Kaynaklar

1. <http://ideas.repec.org> (Erişim tarihi 24/07/2011)
2. <http://ideas.repec.org/top/top.country.all.html> (Erişim tarihi 24/07/2011)
3. <http://ideas.repec.org/top/top.inst.all.html> (Erişim tarihi 24/07/2011)
4. <http://ideas.repec.org/top/top.turkey.html#authors> (Erişim tarihi 24/07/2011)
5. <http://ideas.repec.org/top/top.person.all.html> (Erişim tarihi 24/07/2011)